

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Militarivm Ordinvm Origines, Statvta, Symbola, Et Insignia, Iconibus, additis genuinis

Mennens, Frans

Maceratae, 1623

Ordo Eqvitvm D. Iacobi apud Hispanos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10718

Helmo Furstenbergio Ordinis Magistro capti sunt; ac biennio post à Sigismundo Poloniae Rege, cuius petenti exercitu aduentante liberati, & in pristinam dignitatem restituti, adacto in condiciones minus honestas Ordinis Magistro. Toties renouata diffidia, vicinis potentioribus molesta, ex quorum occasione Mosco ad inuadendas illas regiones, & Polonia vastandam via aperiebatur, vt Episcopis primo damnosa, sic & Equitibus postremo exitiosa fuere. Nā quemadmodum saluari, vt sibi videbatur consilio, Sigismundus, aboleto ordine Teutonico, ante xxxi. annos, Borussia perpetuis bellis cum Polonis haecenus conflictatam, iuris Polonici fecerat: beneficiario eius Principe Alberto Brandenburgico, sororis filio creato, sic & Sigismundus, Augustus, paternum exemplū secutus, postremo Liouonicū ordinem extinxit, & Gotardum Ketlerum postremū ordinis Magistrū, ordinem euerantem (vti & à Religione Orthodoxa turpissimè defecerat) radita Cruce, sigillo, literis, ac diplomatis omnibus quae ordo Liouonicus à Pontifice, ac Caesare acceperat, Curlandiae, & Semigalliae ducē creauit, Christophoro Megalopolensi Archiepiscopo lē dignitatē pariter abrogauit, illius Iurisdictione omni Poloniae Regibus addicta; adeoque totā Liouoniā iuris Polonici affectā, sed inde à Sueuis, inde à Moscis miserè laceratam Stephanus Rex postea asseruit, & imperio firmavit. Quod extinctae Militiae Teutonicae, CCC. LVII. postquam coeperat anno, triste spectaculum, quicumque Germanici nominis studiosi erant, non sine lacrymis, incuebant. Atque ita ordo iste militum in Liouonia, cum florisset annos 357. abrogatus desijt.

Hanc status Liouonici conuersionem mutata ante aliquot annos Religione, & recepta Lutheri pernicioſa doctrina, & seruitutem secutam esse, magno Christiani nominis probro, minimè admirandum, quod subuersa Religione, regna perire necesse sit.

ORDO EQVITVM

D. Iacobi apud Hispanos.

IN Hispania peculiāres sub auspicijs diuilibus exorti ordines militares, voto singulari ad proſigandos Mauros eximendosq; eorum seruitute Christianos, obſtricti, quos inter, Sancti Iacobi Militia, quae vulgò *S. Iacobi de spatha* nuncupatur, primarium obtinet locum, eiusque originem alij ad Alfonsi Casti, alij ad Ramiri Castellae Regis aetatem referunt. Huic enim Ramiro cum ann. DCCCXLVI. commisso, ad Clauigium praelio, intercedente. D. Iacobo Apostolo, in equo candido nueum vexillum rubrae Crucis figura distinctum praeferebat, de innumera barbarorum multitudine, victoria esset concessa: coeptum est in praелиjs nomen* eius patrociniumque implorari, victorque exercitus vniuersam Hispaniam voto obſtrinxit, vt ex singulis agri vineaeque iugeris, Compostellano templo, corporis D. Iacobi custodia celeberrimo, frumenti modium, aut vini amphoram, quotannis omnes penderent. Exinde Lucas Tudensis Ioannes Vasæus, Diegus Valera, & Antonius Morales ordinem huius militiae initium coepisse aiunt. Quibus haud dissentire viderur Franciscus Radesius Calatrauensis Eques, qui hoc ordine eiusq; rebus domi militiaeq; praclarè gestis fusè admodū

346.

* Dios mijs
da y S. Ja-
go.

F est

Lib. II.
cap. 13.

est commentatus, siue quod iustarum instituendi causa fuerit, siue quod in diplomate Regis Ferdinandi, de institutione monasterij S. Spiritus Salmanticæ, huius ordinis Magiltri, & Commendatariorum multa fiat mentio. Falsi tamen id ab eruditioribus accusari, nonnullis argumentis contendit Ioannes Mariana, modernus alioqui non inelegans, & prudens historiæ Hispanicæ scriptor, & F. Alfonsus Venerius principium huius militiæ ponit circa an. domini 1160. in qua opinione est, & Raphael Volaterranus & post illū Antonius Nebriffensis. Quo ab initio sumptum, certum est sub Alfonso IX. Castellæ Rege (qui Ensisiferis adiutoribus, memorabili ad Nauas Tolosanas victoria potius est, & S. Crucis festū, teste Roderico Archiepiscopo Toletano, qui prælio illo interfuit, primus inuexit) nonnullos ea tempestate viros militares nobiles atque copiosos, priuatis rebus in commune collatis, se suaque omnia Christi militiæ contra Christiani nominis hostes deuouisse, & Hiacyinthi Cardinalis indultria cum D. Eligij (qui D. Augustini normam amplexi domicilium prope Compostellam peregrinis excipiendis habebant) Canonicis vires sociasse, & ab Alexand. III. P. M. opera Petri Ferdinandi à Ponte Encalato primi ordinis Magiltri diploma impetrasse, III. Non. Jul. 1175. quo militibus viuendi ratio sub eadē D. Augustini regula præscripta est. & optimis institutis temperata; quibus obligabantur, & vias publicas peregrinorum concursu frequentatas, & limites à Maurorum incurfionibus, qui totam prope Beticam, magnamque Tarraconensis prouinciæ partem occupauerant, tenueruntque per annos circiter quadringentos tueri, bellumque ijs quoad viuerent inferre; Redegit ea in ordinem cum monitorio pontificali Magister Albertus S. R. E. Cardinalis, vir eiusdem militiæ admodum studiosus, quæ nostra quoque ætate recensuit, confirmauitque Iulius II. P. M. ann. septimo supra millesimum

Vnio Equitum D. Iacobi cum D. Eligij Canonicis. Fortunius Garzias in Consilio ordinis S. Iacobi 2. par. versic. Præterea.

quingentesimum. Fuerunt autem sub initium Equitum illorum facultates, perquam tenues, vt fere solet in rebus magnis; quippe qui non adeo multa castella, & ea quidem minutissima, quæ sub obiculis nominibus in ipso priuilegio numerantur, possiderent. Verum Regibus insigni eorum opera in bellis, quæ contra Mahumetis cultores gesta sunt, vtentibus eò potentia deuenere, vt magnis opibus, & vestigalibus aucti, ex spolijs hostiū, regumque beneficio, & Pontificum benignitate nullos cataphractos Equites armare potuissent suo seculo tectetur Ælius Antonius Nebriffensis, crebroque reportasse triumphos doceat Radefus. Cæterum ex omni militum numero tredecim omnino viros, vulgò los Trezes, diligere iustum: qui à Magiltri latere non decederent, & cum eo, vel cum Priore quotannis loco designato cōuentus generales agerent. Domicilium primum domus Vclesij in Castella, Xenodochium verò D. Marci Legionē designatū, duobus Præfectis, seu Commendatoribus (quos à regni cognomine, Castellensem, & Legionensem nuncupāt) maioribus constitutis. Multa alta præterea, quæ pro ordinis dignitate à dicto Radefomemorantur, constituta. Insigne hodieque militibus in veste superiori est Crux rubra in gladij militaris modum conformata cui præterea antiquitus * Veneria (cōchulæ species est, quod Venus in ijs veētā forte dicta) quæ in Hispania pro tessera D. Iacobi semper est habita, apponeretur. Vti ex diplomate Alexandri Papæ, & archiuis Vclesij colligere licet, quod quidem diploma non nisi Equitibus, & Sacerdotibus Veneriam gestare permittit, & Sanctimonialibus (nam ad id vitæ genus foeminae etiam admittuntur, coniugij sublata facultate, nisi consensu Magiltri) nobili loco natis. Et sigilla antiqua tam Magiltri, quam Conuentus pro insignijs exhibent gladium, & infra capulum Veneriam, etsi aliquo discrimine. Quod illud ad dextram Solis signum,

Decad. 1.
lib. 2. c. 9.

Lucius Marinus Siclus lib. 4 de Reb. Hisp.

Lips. ad Seneca Epist. 98.

Iac. Viriac c. 26. in hist. Occident.

ad

ad sinistram semilunæ cōtineret, cum inscriptione *Sello de la cavalleria de sanctiago*. Hoc autem loc Solis, & Lunæ ab utraque partem Crucem minorem cum inscriptione: *Sello del Capitulo de la orden de Sanctiago*. Et vexillum militare Magistrorum ætate in campo aureo Crucem rubram cum Calatrauensibus communem; in eaque quinque Venerias discriminis ergo præferbat. Nostra verò ætate Sigillum ordinis Cruce grandiuscula arma Regia complectente (quod ad Reges administratio ordinis Pontificum auctoritate Anno 1493. Alfonso Cardena eius militiæ Magistro è viuis sublato deuenisset) & intra ramorum angulos quatuor gladijs formidabilis, exornatur hoc addito elogio: *Philippus Dei gratia Hispaniarum Rex, administrator perpetuus ordinis, & militia Sancti Iacobi de Spaha*. Huius ordinis commilitones, qui in Lusitania debebant Dionysio Rege procurante, & auctoritate P. M. intercedente, Magistri Castellensis iurisdictione sese eximentes, Alcacaris ad Salam, immutata ordinis tessera, laminam ensiferæ Crucis non nihil breuiorem gestantes, Palmeram deinde tãquam ordinis caput concessere. Vnde in errore fortè abiit, vt à nonnullis Equites Palmerani, planè alij putarentur, cum tamen ijs eadem sint vestimenta, & digmata, quæ Sancti Iacobi Equite toto Hispaniæ Regno gestare solent. Plura qui volet dictum Radesium, M. Islam Philippo H. à sacris, & Antonium Moralem, qui iussu eiusdem Regis, cum capitulum Toleti An. 1560. celebrasset, & Madriti 1562. absoluisse, omnia quæ ad dignitatem huius ordinis pertinent, exquisitè persecutus est, consulat.

Palmerani
Equites.
Ioan. Azorius 3. c. 3.

ORDO EQVITVM

Calatraua in Regno

Toletano.

Calatraua non obscuri nominis opidum, ad flumen Anam situm, & sacræ huius militiæ nomine præcipuè clarum, Ptolomæo, qui M. Antonini temporibus scripsit, Oretum Germanorum dictum, teste Car. Clusio; Ios. Moletio, & Tarapha inter Oretanos situm, & Calatrauæ militibus à Rege Sanctio III cognomine *Des. derato* datum fuit, circa annum CIO. C. LVIII. Cuius militiæ primordia, non pigebit, ab ouo, quod aiunt, breuibus enarrare: Quo tempore Mauris erepta fuit Calatraua, Templarijs militibus (quorum magna tunc temporis erat virtutis opinio) munienda data est, vt firmum aduersus barbarorum insultus propugnaculum esset: illi, quod Mauros magnis copijs eò venturos fama erat, opido diffisi, Regi id restituere, nec erat inter proceres, qui se periculo exponeret.

Aderant fortè Toleti duo Cistercienses Monachi, Raymundus Fiterij ad Pisoricam Abbas, & Didacus Velasceus spectatæ virtutis miles nunc Christo militabat (qui mouendo, suadendoq. Abbat. tandem impulit, vt vt opidi muniendi in se curam susciperet, gloriosum id illi, R. ipublicæ Christianæ utilissimum futurum. Consilium ipse temerarium erat, annuic

F 2 tamen.